

Algemene beschouwingen ChristenUnie bij de HDSR voorjaarsnota 2017-2020

Geachte medebestuurders, geacht college,

Dit jaar willen we onze beschouwingen kort en krachtig houden. Daarbij verwijzen we graag naar onze eerder gehouden algemene beschouwingen. De verwachting is dat onze organisatie en het college ook met die eerder aangedragen suggesties aan de slag kan.

Honderd jaar na de Zuiderzeeramp (1916) en de nog grotere Ramp van 1953 (Zeeland en Zuid-Holland) hoeft het denk ik geen betoog dat waterveiligheid daarbij de belangrijkste focus van ons waterschap moet zijn.

Sturen op hoofdlijnen

We kunnen constateren dat het hoogste bestuursorgaan van HDSR dit jaar slechts vier maal bijeenkomt. Besturen op hoofdlijnen is prima. Maar komen de belangrijke onderwerpen in ons AB wel op tafel? Regeren is immers vooruitzien.

Sturing vanuit ons AB vraagt om een discussie over uitgangspunten aan de voorkant. Vervolgens bij de bestuursvoorstellen om een uitwerking met verschillende varianten, waaruit ons bestuur kan kiezen.

Onderwerpen die we vanuit de ChristenUnie in de komende periode (*aan de voorkant*) graag op onze bestuurstafel zouden zien:

1. Realisatie van bestuurlijke ambities & doelstellingen
2. Financieringsuitgangspunten voor de kostenverdeling
3. Zichtbaarheid van het waterschap
4. Uitvoering van overheidstaken en marktwerking
5. Hoe duurzaam is ons waterschap?

Graag wil ik deze onderwerpen hierna kort toelichten.

In het kader van deze algemene beschouwingen horen we van de andere fracties graag hoe zij denken over een gesprek over de genoemde onderwerpen. Van het college vernemen we graag of er t.a.v. de genoemde onderwerpen al discussiestukken in voorbereiding zijn en wanneer we over deze onderwerpen het gesprek kunnen voeren.

1) Realisatie van bestuurlijke ambities & doelstellingen

Vorig jaar heeft ons AB de Waterkoers (*Waterbeheersplan HDSR*) vastgesteld. Verschillende fractie hebben gevraagd om een concretere uitwerking. Bij de vaststelling is afgesproken om dit bij de voorjaarsnota te doen. Ook in de nu ontvangen VJN zien we nog niet heel concrete resultaten. Ook werkt onze organisatie nog met verouderde prestatie-indicatoren. Een werkgroep van ons AB is aan de slag om e.e.a. uit te werken. Op basis hiervan hopen wij in het AB ook het gesprek te kunnen voeren over hetgeen HDSR in de komende jaren concreet wil bereiken.

Richting onze belastingbetalers zijn we dit ook verplicht. Met de programma's die we jaarlijks bij de begroting vaststellen geven we een budget mee. Daar horen ook heldere prestaties tegenover te staan. Hoe kunnen we als AB anders invulling geven aan onze controlerende taak?

2) Financieringsuitgangspunten voor de kostenverdeling

In 2014 verscheen het OESO-rapport "*WATERBEHEER IN NEDERLAND, Klaar voor de toekomst?*". Naast het verhogen van het waterbewustzijn (*zie hiervoor punt 3*) vraagt de wijze waarop we de kosten voor ons waterbeheer in Nederland verdelen om een moderniseringsslag en om meer transparantie.

Uit het rapport van Twijnstra & Gudde (2014) bleek dat ook bij HDSR de huidige kostenverdeling niet overeenkomt met de daadwerkelijke kosten die in het waterbeheer

worden gemaakt. Er is sprake van een scheve kostenverdeling tussen landelijk en stedelijk gebied. De kostenverdelingsverordening HDSR vraagt dringend om een herziening. Eerder was al afgesproken om dat in 2016 te doen, maar een gesprek hierover of ten minste over de uitgangspunten hebben we tot op heden niet gevoerd. In opdracht van de UvW is op 23 november 2015 het rapport Duurzame financiering waterbeheer (*Den Bosch & Partners*) verschenen, dit mede in relatie tot de over dit onderwerp te voeren discussie. In het rapport worden drie hoofd principes genoemd voor de financiering:

1. Draagkracht & solidariteit (*denk hierbij ook aan de sterkste schouders die de zwaarste lasten dragen en de kwijschelding voor de sociaal zwakkeren*)
2. Profijtbeginnsel
3. Kosten voor de veroorzaker & vervuiler

Mede op basis van dit rapport zou mijn fractie graag het gesprek hierover met u voeren. Ons bestuur is verantwoordelijk voor de manier (*ook op dit moment*) waarop we de kosten in ons waterschap verdelen. Ook kunnen we daarmee een bijdrage leveren aan de nog lopende landelijke uitwerking voor de langere termijn.

3) Zichtbaarheid van het waterschap

Nederlanders zijn onvoldoende waterbewust en weten nauwelijks wat een waterschap doet. Ongezien maakt onbemind. Is ons waterschap wel voldoende zichtbaar?

De zichtbaarheid van ons waterschap bij realisatieprojecten is de laatste jaren sterk verbeterd. Met de borden 'werk in uitvoering' is HDSR goed bezig.

Maar ook bij andere activiteiten - die geen miljoenen hoeven te kosten - kan HDSR positief in beeld komen. Hoe maken we HDSR meer zichtbaar? Door het stimuleren van recreatief mede gebruik van het water, het ondersteunen van cultuurhistorische beleving, promotie van water in de stad.

Daarnaast kunnen we zorgen voor meer bestuurlijke transparantie. Door als bestuur de besluitvorming opener te voeren en verantwoording af te leggen t.a.v. de gemaakte keuzes. Is het niet vreemd dat burgers en bedrijven nauwelijks inspraak leveren op plannen van HDSR. De gewenste communicatie is twee richtingsverkeer. We willen het werk voor onze klanten toch klantgericht doen?

4) Uitvoering van overheidstaken en marktwerking

Welke taken voert HDSR zelf uit, en wat laten we over aan de markt. Privatisering & Marktwerking, is dit een zegen of ellende? Ten aanzien van de wijze van aanbesteding is al een bespreking toegezegd. Het onderwerp is echter breder dan het vraagstuk rond professioneel opdrachtgeverschap. Op welke manier zetten we grote projecten/opdrachten in de markt? Voor een aantal gelopen trajecten lijkt de sturing vanuit ons AB nu minimaal. De keuzes die zijn gemaakt liggen wel voor jaren vast, ook na onze eigen bestuursperiode.

5) Hoe duurzaam is ons waterschap?

De duurzaamheidsagenda komt dit najaar in ons bestuur. Daar zijn we blij mee. Als het goed is kan ons bestuur daarmee gerichtere keuzes maken (*prioritering*) bij te nemen duurzaamheidsmaatregelen.

In ons AB is ook een gesprek gewenst over hetgeen we met elkaar willen bereiken.

- Wat doen we om de eerder afgesproken energiedoelen te halen? Kunnen we de energiedoelstellingen (*na de afgelopen top in Parijs*) aanscherpen? Doet HDSR b.v. ook mee aan de gesloten green deals?
- Klimaat adaptatie; zijn we voorbereid op perioden met intensieve neerslag (*pieken hoosbuien*). En hoe staat het met de voorbereiding op hitte stress in stedelijk gebied, als het een lange periode heel droog wordt.
- Verwijderen we alleen de genormeerde stoffen uit het afvalwater, of denken we vooruit en kijken ook naar vraagstukken zoals medicijnresten en terugwinnen van grondstoffen.

Goedkoop of duurkoop, hoe duurzaam is ons waterschap eigenlijk?

Tenslotte

Een goede voorbereiding is nodig om vanuit ons AB sturing te geven aan de koers van ons waterschap. Besluiten die door ons AB zijn genomen moeten voortvarend worden uitgevoerd. Er is dus veel werk aan de winkel en mijn fractie verwacht van uw college en onze organisatie een gerichte aanpak.

Bij alle mooie en uitdagende werkzaamheden van ons waterschap, wil ik het college en alle medewerkers van de HDSR-organisatie, daarbij de zegen van God toewensen.

Dank u voor uw aandacht.

Jaap Verweij,
Fractievoorzitter ChristenUnie, AB-lid HDSR